

[Christiani.]

vanskelig Tid, netop for Børnene, vi lever i i Øjeblikket. Det er en Tid med megen Arbejdsløshed, med mange ulykkelige Hjem, med en elendig Pleje af de smaa Børn, der, som Dr. Kjer-Petersen siger, lider den allerstørste Nød, og i disse Tider opstaar der disse mærkelige Fosterfordrivelsesprofeter, som oversvømmer Landet. Vi kan ikke gaa videre paa denne Maade, vi er nødt til at hjælpe Børnene. Jeg vil da sige: Er det muligt at skære ned paa nogle andre Budgetter eller Omraader af den sociale Forsorg og hjælpe Børnene noget mere? Saa tror jeg, jeg har efterkommet den Anmodning, der er stillet til mig.

Derefter vil jeg gerne have Lov at omtale en sidste Sag, som i Virkeligheden interesserer mig overordentlig meget. Det høje Ting vil maaske tænke: saa, taler han nu ogsaa om det, men det er nu ikke saa helt ved Siden af, og det skal jeg senere have den Ære at forklare nærmere.

Jeg vil derfor tillade mig at vende mig til den højtærede Undervisningsminister. Jeg har en Aarrække interesseret mig meget for det højere Skolevæsen og den højere Undervisning i det hele taget. Jeg havde for 15 Aar siden Lejlighed til — ja, jeg kan jo sige: maaske for mine Synders Skyld — som Medlem af den konservative Gruppe i Frederiksberg Kommunalbestyrelse — ja, jeg siger det straks, for jeg ved, at ellers vil den højtærede Statsminister i sit Svar minde mig om, at der var en Periode, hvor jeg var Medlem af denne Gruppe, og derfor vil jeg hellere foregribe Begivenhedernes Gang — at beskæftige mig med Skolevæsenet. For Resten vil jeg gerne have Lov at sige, at vi havde for øvrigt et godt Samarbejde i Frederiksberg Kommunalbestyrelse. Der var i og for sig i den kommunale Politik ikke saa forfærdelig mange Punkter, der skilte, men naar jeg alligevel i 1920 nedlagde mit Mandat og sluttede mig til Venstre, var det, fordi forskellige Punkter i den større Rigspolitik nærmede mig til Partiet Venstre og gjorde, at jeg som Industrimand og særlig internationalt indstillet Forretningsmand maatte mene, at de Interesser, som jeg særlig havde, og de Veje, ad hvilke jeg mente man skulde gaa for at føre Danmark fremad, ud over Landets Grænser, i højere Grad var repræsenteret indenfor Venstre end i noget andet Parti. De var bl. a. rent praktisk repræsenteret gennem den store Tilslutning, som dette Parti havde fra vort største Eksporterhverv, gennem de Metoder, som dette Erhverv har anvendt, og som jeg haaber og ønsker, at vor In-

dustri, som jeg omfatter med den største og mest levende Interesse, ogsaa vil anlægge, naar Tiderne igen bliver normale. Jeg vil gerne have Lov at tilføje, at jeg aldrig har fortrudt det Skridt, jeg her foretog for 12 Aar siden.

Jeg beder undskyldte disse personlige Bemærkninger, jeg skal ikke mere komme tilbage til dette Forhold, men vil blot sige, at min Stilling dér førte mig i nærmere Berøring med det højere Skolevæsen, idet jeg i en ganske snæver Kreds af Skolemænd og Repræsentanter for Kommunerne havde Lejlighed til at medvirke ved Overgangen for de højere Skolers Vedkommende fra Privatdrift til offentlig Drift, ved hvilken Lejlighed jeg ogsaa havde den store Ære og Glæde at samarbejde med den højtærede Statsminister.

Jeg var, som mine daværende Kolleger i Frederiksberg Kommunalbestyrelse vil erindre, en Modstander af det Princip, som ved den Lejlighed blev gennemført, et Princip, hvorefter Kommune og Stat i stor Maalestok overtog Driften af de hidtil private Skoler, jeg var imod dette Princip som en Regel af to Grunde. Dels fordi jeg i al Almindelighed holder saa stærkt paa den private Virksomheds ubetingede Overlegenhed over den offentlige Virksomhed, hvor de to kan stilles Side om Side, og jeg mener, at det skal være Forældre vedblivende tilladt i størst mulig Udstrækning at lade deres Børn undervise privat, dér, hvor de ønsker det, og paa den Maade, de synes er den mest tjenlige, dels fordi jeg var imod det offentliges Overtagelse af disse Skoler i den Udstrækning, hvori dette skete, fordi jeg var klar over, at det vilde betyde to Ting. For det første vilde det blive en meget betydelig Belastning af de offentlige Budgetter — alle, der kender disse Forhold, og særlig den højtærede Undervisningsminister vil med mig erkende, at det er enorme Summer, der siden den Tid er medgaaet til Opretholdelsen af det offentlige højere Skolevæsen —, og for det andet, fordi den private Skole vel skulde aabne Adgang gennem Fripladser for fattige, men dygtige unge Mennesker og unge Piger til at komme frem og faa deres Studentereksamen, medens enhver middelmaadig begavet ung Mand eller ung Pige ikke skulde have Lov til paa andres Bekostning at belaste Skolernes Budget.

Dertil kommer den Omstændighed, at saa overordentlig mange, baade unge Mænd og unge Piger, ved en Slags Ambition gennemfører ikke alene Studiet til Studentereksamen under det offentlige Skolevæsen,